

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 629/2015
24.12.2015. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Весне Поповић, председника већа, Божидара Вујичића и Лидије Ђукић, чланова већа, у правној ствари тужиоца Г.Б. из Н.С., кога заступа пуномоћник Ч.Н., адвокат из Н., против тужене Агенције за приватизацију Републике Србије из Б., коју заступа пуномоћник В.М., адвокат из Б., ради поништаја решења и накнаде штете, одлучујући о ревизији тужене изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 2607/14 од 05. јануара 2015. године, у седници већа одржаној 24.12.2015. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужене изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 2607/14 од 05. јануара 2015. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Новом Саду П1 2068/2013 од 30.05.2014. године, примарни тужбени захтев се одбија, а евентуални тужбени захтев се делимично усваја, па се поништава решење о отказу уговора о раду тужене број 13-40/2010 од 26.04.2010. године као незаконито и обавезује тужена да тужиоца врати на послове радног места у складу са његовом школском спремом и његовим способностима у року од осам дана од дана правноснажности пресуде под претњом извршења. Тужена је обавезана да тужиоцу на име накнаде штете због изгубљених зарада за период од 14.05.2010. до 01.11.2012. године исплати нето износ од 1.282.719,00 динара као и законску затезну камату на износ од 1.061.044,00 динара почев од 02.11.2012. године до исплате, да на све исплаћене зараде уплати тужиоцу доприносе за обавезно социјално осигурање преко Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање у року од осам дана од дана правноснажности пресуде под претњом извршења као и да му накнади трошкове поступка у износу од 393.466,00 динара све у року од осам дана по правноснажности пресуде под претњом извршења. Тужба у делу у коме се обавезује тужени да тужиоцу на име мање исплаћених зарада за извршење и других послова за време трајања радног односа код тужене исплати износ од 1.290.471,00 динар са законском затезном каматом почев 02.11.2012. године до исплате као и законску камату на износ од 1.061.044,00 динара па до траженог

износа од 1.281.719,00 динара почев од 02.11.2011. године до коначне исплате се одбија.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж1 2607/14 од 05. јануара 2015. године жалба туженог се одбија и пресуда Основног суда у Новом Саду П1 2068/2013 од 30.05.2014. године се потврђује у усвајајућем делу.

Против правноснажне другостепене пресуде тужена је благовремено изјавила ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Испитујући побијану пресуду на основу члана 408. ЗПП ("Службени гласник РС" 72/11 и 55/14), Врховни касациони суд је нашао да је ревизија тужене неоснована.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју овај суд пази по службеној дужности, а у ревизији се, осим уопштеног позивања на битну повреду одредаба парничног поступка, ни на једну такву повреду конкретно не указује.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је био у радном односу на неодређено време код тужене од 01.07.2005. године на радном месту набављача у Регионалној канцеларији Н.С., Сектор за регионалне канцеларије у центру за контролу. Тужена је 30.12.2009. године донела одлуку којом се усваја текст Правилника о унутрашњој организацији и систематизацији радних места у Агенцији за приватизацију и у тачки 3. те одлуке је утврђено да Правилник ступа на снагу по добијању сагласности од стране Владе Републике Србије али на тај Правилник Влада није дала сагласност. Следећег дана тужена доноси одлуку о покретању поступка о утврђивању вишка запослених због престанка потребе за обављање одређених послова или смањења обима послова или организационих промена а у складу са одлуком Владе Републике Србије о максималном броју запослених у органима државне управе, јавним агенцијама и организацијама за обавезно социјално осигурање. Том одлуком је утврђено да на дан њеног усвајања број запослених на одређено време је 359 и најмање 79 запослених чини вишак. Такође је предвиђено да је за спровођење поступка решавања вишка запослених овлашћен директор тужене, а одлука ступа на снагу наредног дана од дана доношења. После тога 23.02.2010. године тужена доноси одлуку о усвајању предлога програма решавања вишка запослених који се позива на Закон о одређивању максималног броја запослених у републичкој администрацији и одлуку Владе Републике Србије којом је одређен максималан број запослених у Агенцији за приватизацију од 280. У програму је одређено у којим организационим јединицама ће доћи до умањења пословних активности, смањења обима посла, а такође је утврђено да је потпуно престала потреба за обављање појединих послова укључујући и послове набављача, возача и техничког секретара. Такође је наведено да је Управни одбор усвојио одлуку о покретању поступка за утврђивање вишка запослених и да је процењено да је вишак запослених код туженог најмање 79 радника у радном односу на неодређено време, да је директор тужене утврдио да је неопходно рационализовати унутрашњу организацију и систематизацију радних места и смањити број запослених на неодређено време за 89 лица, те да ће те промене трајати у периоду од најмање 90 дана од дана ступања на снагу акта о систематизацији. Истог дана директор је донео одлуку о доношењу и ступању на снагу Правилника о унутрашњој организацији и систематизацији радних места. У предлогу програма решавања вишка запослених је предвиђено да ће се у поступку утврђивања вишка

запослених узети у обзир резултати рада, имовно стање у складу са применом општих прописа о раду и начину и обиму којим се утврђују ти послови. Провера квалитета рада запослених извршена је у периоду од 26.12.2009. до 16.01.2010. године и то од стране непосредног руководиоца. Након усвајања предлога програма решавања вишка запослених тај акт заједно са списком запослених за чијим радом је престала потреба, а на том списку је и тужилац, је истакнута на огласну таблу у Регионалној канцеларији у Н.С., а Националној служби за запошљавање Филијале у Београду тужени је доставио предлог мера за решавање вишка запослених и Национална служба је дала мишљење, предложила туженом да запослене који су утврђени као вишак извести о мерама активне политике запошљавања, те је дала обавештење о слободним радним местима. У време када је спроведен поступак утврђивања вишка запослених код туженог није постојао синдикат. Према претходном Правилнику о унутрашњој организацији и систематизацији радних места код туженог било је предвиђено радно место набављач Регионалне канцеларије Н.С. у Центру за контролу извршења. Међутим, Правилником о унутрашњој организацији и систематизацији од 23.02.2010. године то место није било предвиђено. Због тога је решењем тужене од 24.04.2010. године тужиоцу отказан уговор о раду односно због економских и организационих промена које су довеле до престанка потребе за обављањем наведеног посла, а радни однос му је престао у року од 15 дана од дана достављања решења с тим што му је одређена отпремнина у износу од 819.271,00 динар.

Имајући у виду наведено, побијаном пресудом је усвојен тужбени захтев и поништено оспорено решење о отказу уговора о раду, а тужена обавезана да тужиоцу накнади штету у висини изгубљене зараде с обзиром да су нижестепени судови нашли да је тужиоцу уговор о раду отказан на основу Правилника о унутрашњој организацији и систематизацији радних места који није добио потребну сагласност Владе Републике Србије и отуда није могао бити у примени.

Правилно су закључили нижестепени судови да је решење о отказу уговора о раду тужиоцу незаконито. Чланом 5. Закона о одређивању максималног броја запослених у републичкој администрацији ("Службени гласник РС" 104/2009) је прописано да су органи државне управе, јавне агенције и организације за обавезно социјално осигурање дужне да о спровођењу тог закона извештавају Владу. Одредбом члана 7. став 2. Закона о јавним агенцијама ("Службени гласник РС" 18/05 и 81/05) је утврђено да се на права, обавезе, одговорности и зараде директора и запослених у јавној агенцији примењују општи прописи о раду ако овим или посебним законом није шта друго одређено. Чланом 41. тог закона прописано је да јавна агенција доноси опште акте којима уређује питања од значаја за свој рад и пословање према посебном закону и акту о оснивању јавне агенције. Опште акте о раду и пословању јавних агенција доноси Управни одбор, а општи акт о правима, обавезама, одговорностима и заради директора и запослених у јавној агенцији доноси се уз сагласност оснивача. Одредбом члана 45. став 1. Закона о јавним агенцијама је прописано да Управни одбор јавне агенције усваја и до 15. децембра текуће године подноси оснивачу на сагласност програм рада јавне агенције за наредну годину и финансијски план јавне агенције. Нижестепени судови су утврдили да је тужена због промена које су наступиле доношењем Закона о одређивању максималног броја запослених у републичкој администрацији спровела поступак утврђивања и проглашења запослених за технолошки вишак у ком поступку је тужиоцу који је био распоређен на радно

место набављача у Регионалној канцеларији Н.С., Центра за контролу извршења уговора, отказан уговор о раду. У том поступку тужена је донела програм рада, финансијски план за 2010. годину и усвојила предлог Правилника о унутрашњој организацији и систематизацији радних места након чега је финансијски план заједно са предлогом Правилника као и програм рада доставила свом оснивачу, односно Влади Републике Србије на сагласност. Влада је дала сагласност за финансијски план и програм рада тужене за 2010. годину али не и сагласност на предлог Правилника о унутрашњој организацији и систематизацији радних места на основу кога је тужена донела поменути програм решавања вишка запослених у коме је наведено да је престала потреба за обављање послова на радном месту на коме је тужилац био распоређен због тога што је то радно место укинато. По мишљењу Врховног касационог суда, а супротно наводима ревизије, имајући у виду одредбе члана 41. Закона о јавним агенцијама Правилник о унутрашњој организацији и систематизацији радних места у агенцији представља општи акт о правима, обавезама, одговорности и заради директора и запослених у јавној агенцији који се доноси уз сагласност оснивача. То произилази и из самих одредаба Правилника јер он у уводним одредбама наводи да се њиме уређује унутрашња организација радних места, услови за заснивање радног односа запослених и распоређивање запослених, а такав став није у супротности са Статутом тужене јер он у члану 15. прописује да Управни одбор агенције доноси опште акте агенције како је прописано и чланом 41. Закона о јавним агенцијама али уз сагласност оснивача односно у конкретном случају Владе Републике Србије. Није прихватљив став тужене да тиме што је Влада као оснивач дала сагласност за финансијски план и програм рада за 2010. годину она је уједно дала и сагласност на Правилник о систематизацији радних места с обзиром да је у поступку утврђено да наведени предлог Правилника није био саставни део ни једног од ових аката. Инсистирање ревизије да су се нижестепени судови позвали на погрешну одлуку тужене о усвајању предлога Правилника о систематизацији радних места није од значаја јер је у поступку несумњиво утврђено да не постоји сагласност Владе Републике Србије на Правилник о систематизацији радних места, без те сагласности, као одложеног услова за ступање на снагу Правилника, он се није могао применити, а без примене тог Правилника као пуноважног акта није било могуће законито спровести поступак утврђивања технолошког вишка.

Имајући у виду да је поништено решење о отказу уговора о раду, то су нижестепени судови правилном применом одредаба члана 191. ст. 1. и 2. Закона о раду обавезали тужену да тужиоца врати на рад, као и да му накнади штету у висини изгубљене зараде у периоду у коме није радио, а у висини која је утврђена у поступку водећи рачуна и о износу зараде коју је тужени у истом периоду остварио радећи на другим пословима.

С обзиром да се осталим наводима из ревизије не доводи у сумњу правилност нижестепених одлука, то је на основу члана 414. став 1. ЗПП одлучено као у изреци пресуде.

**Председник већа
судија
Весна Поповић,с.р.**